

Fundacja Adeptów i
Miłośników Ekonomii

Foundation of Admirers &
Mavens of Economics

ul. Mazowiecka 11/14, 00-052 Warszawa, tel. 799 012 202

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017

FUNDACJA ADEPTÓW I MIŁOŚNIKÓW EKONOMII

Foundation of Admirers and Mavens of Economics
ul. Mazowiecka 11/14
00-052 Warsaw
Poland

W | grape.org.pl
E | grape@grape.org.pl
TT | GRAPE_ORG
FB | GRAPE.ORG
PH | +48 799 012 202

1. **Fundacja Adeptów i Miłośników Ekonomii** z siedzibą w Warszawie (00-052) ul. Mazowiecka 11/14 ustanowiona została dnia 18.06.2015 r. przez fundatorów Beatę Juraszek-Kopacz, Krzysztofa Makarskiego oraz Joannę Tyrowicz. Fundacja została zarejestrowana do Rejestru Stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i publicznych zakładów opieki zdrowotnej Sądu Rejonowego w Warszawie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000569371 w dniu 04.08.2015 r. (data dokonania wpisu 07.08.2015 r.).
Fundacji nadano numer statystyczny REGON 362196630 oraz Numer Identyfikacji Podatkowej 525 262 60 32
2. Władze statutowe Fundacji na dzień 31.12.2016 r. stanowią:
  - Joanna Tyrowicz – Prezes Zarządu
  - Magdalena Smyk-Szymańska – Członek ZarząduOrganami nadzoru Fundacji jest Zgromadzenie Fundatorów Fundacji, w składzie:
  - Beata Juraszek – Kopacz,
  - Krzysztof Makarski (przewodniczący).
3. Celami Fundacji są działalność naukowa; działalność oświatowa; działalność edukacyjna; działalność badawcza – w zakresie nauk ekonomicznych.
4. Fundacja realizuje swoje cele, jako nieodpłatną lub odpłatną działalność pożytku publicznego poprzez następujące działania:
  - realizację badań podstawowych w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki; organizowanie konferencji, seminariów i zjazdów naukowo-szkoleniowych;
  - wydawanie publikacji naukowych;
  - tworzenie i rozpowszechnianie narzędzi badawczych i oprogramowania;
  - wspieranie rozwoju naukowców poprzez udzielanie stypendiów i grantów naukowych w celu prowadzenia badań i doskonalenia umiejętności;
  - rozwój i współpracę z przedsiębiorcami, organizacjami przedsiębiorców, organizacjami pozarządowymi oraz organizacjami pracodawców i pracowników.
5. Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej.
6. Terenem działania fundacji jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

ZASADY, FORMY I ZAKRES DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ FUNDACJI ADEPTÓW I MIŁOŚNIKÓW EKONOMII W 2017 ROKU

Fundacja Adeptów i Miłośników Ekonomii prowadzi Group for Resarch in APplied Economics, stąd sprawozdanie z działalności dotyczy FAME|GRAPE.

1. Działania stałe

FAME|GRAPE ma trzy podstawowe obszary specjalizacji badawczej: modele nakładających się pokoleń, mikroekonometria nierówności na rynku pracy oraz zastosowanie ekonomii eksperymentalnej do ewaluacji polityk publicznych. Te trzy obszary specjalizacji wynikają z kompetencji założycieli i kluczowych współpracowników FAME|GRAPE. W tym sensie środowisko badawcze FAME|GRAPE jest unikatową w Polsce kombinacją kompetencji i doświadczeń badawczych.

Naukowcy związani z FAME|GRAPE mają znaczący publikacyjny dorobek naukowy w 2017 r (w tym artykuły na tzw. liście filadelfijskiej, pełna lista dostępna pod adresem: <http://grape.org.pl/publications/>). W trybie ciągłym prezentują wyniki badań na czołowych konferencjach międzynarodowych (EEA Annual Conference, AEA Annual Meeting, SED, SNDE, ICMAIF, ISCEF, etc.). W roku 2017 FAME|GRAPE rozpoczęła serię instytucjonalnych Working Papers, dostępnych pod adresem <http://grape.org.pl/publications/wp>.

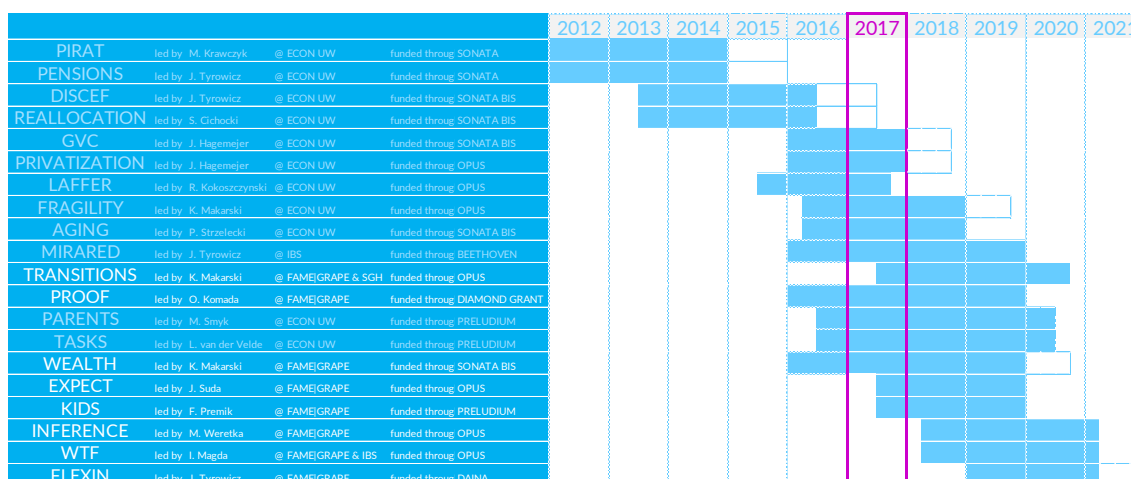
FAME|GRAPE w 2017 r., korzystając z biura udostępnionego przez Dzielnicę Śródmieście m.st. Warszawa po preferencyjnej stawce dla organizacji pozarządowej realizowało szereg działań upowszechniających naukę. Latem zrealizowaliśmy po raz trzeci program praktyk studenckich, goszcząc 7 młodych adeptów nauki. Studenci ci uczestniczyli bezpośrednio w prowadzeniu analiz ekonomicznych oraz opracowywaniu ich wyników, pozyskując niezbędne doświadczenie i zdolność prowadzenia samodzielnych badań. Systematycznie realizujemy seminaria naukowe, w których uczestniczą tak współpracownicy FAME|GRAPE, jak i inni naukowcy z Polski. W roku 2017 zespół FAME|GRAPE rozpoczął tworzenie cotygodniowych felietonów ekonomicznych w Dzienniku Gazecie Prawnej.

Użytkowanie biura wynajmowanego od Dzielnicy związane było także z podnoszeniem jakości dostępnej infrastruktury. W drodze zakupu i darowizny, FAME|GRAPE pozyskało na własność sprzęt komputerowy, użytkowany do tej pory na zasadzie użyczenia. Użytkowana przestrzeń biurowa o powierzchni ok 110 m² wyposażona jest we wszystkie istotne z punktu widzenia badawczego atrybuty, tj. wysokoprzepustowy dostęp do internetu oraz pełen dostęp do biblioteki elektronicznych czasopism naukowych (za pośrednictwem rozwiązania realizowanego przez ICM i współfinansowanego przez MNiSW). W biurze poza w pełni wyposażonymi stanowiskami pracy, jest także przestrzeń do wewnętrznych seminariów i pracy grupowej, oraz przestrzeń socjalna.

2. Projekty

FAME|GRAPE zrealizowała w 2017 r. dwa rodzaje projektów: badawcze oraz popularyzacyjne.

Jeśli chodzi o projekty badawcze, FAME|GRAPE zdobyła kolejne granty finansowane ze środków Narodowego Centrum Nauki: „Modelowanie wpływu zmian demograficznych i strukturalnych na nierówności” dr hab. Krzysztofa Makarskiego (realizowany we współpracy z SGH) w konkursie OPUS 13 oraz „Zastosowanie estymatora propensity score bilansującego rozkłady regresorów w kontekście decyzji o podaży pracy po wprowadzeniu w Polsce programu *Rodzina 500 plus*” mgr Filipa Premika w konkursie PRELUDIUM 12. Realizowano pozyskane wcześniej projekty, tj. „Kształtowanie oczekiwań i ich wpływ na skuteczność polityki pieniężnej” w konkursie OPUS 11 (kierowany przez dr Jacka Sudę, we współpracy z profesorem Patrickiem Pintusem, z Banque de France i Universite Aix-Marseille) oraz na projekt „Nierówności majątkowe, zmiany demograficzne i rodzina -- analiza z wykorzystaniem modeli OLG” w konkursie SONATA BIS 6 (kierowany przez dr hab. Krzysztofa Makarskiego). Dwa nowe projekty rozwijają realizowane dotąd kierunki badań: systemów emerytalnych oraz mikroekonometrycznych analiz rynku pracy. Projekty te stanowią o rosnącej stabilności i rozpoznawalności jednostki. Obecnie, horyzont finansowania projektów naukowych w FAME|GRAPE obejmuje 2021 rok.

FAME|GRAPE kontynuowała także realizację wcześniej zdobytych projektów, afiliowanych przy Uniwersytecie Warszawskim. Realizowane w latach 2015-2019 projekty „Wrażliwość systemów emerytalnych i ich reform” (kierowany przez dr hab. Krzysztofa Makarskiego) oraz „Fiskalne i dobrobytowe efekty zmian dzietności i stanu zdrowia ludności w starzejącym się społeczeństwie Polski - ujęcie na podstawie modeli OLG” (kierowany przez dr Pawła Strzeleckiego) wypracowały łącznie 6 publikacji naukowych (z czego już 3 zostało opublikowanych na tzw. liście filadelfijskiej). W toku ich realizacji stworzono szereg modeli makroekonomicznych pozwalających analizować systemy emerytalne i ich zmiany. Realizowano także projekt „Podatki jako czynnik kształtujący konkurencyjność firm - perspektywa makro- i mikroekonomiczna” (kierowany przez dr hab. Ryszarda Kokoszczynskiego), w którym zgromadzono i zharmonizowano dane o ponad 100 mln podmiotów gospodarczych funkcjonujących w krajach Europy w latach 1995-2015. Trwały także prace nad projektem „Wpływ nieefektywnej alokacji zasobów na wzrost w warunkach znaczącego zaburzenia strukturalnego ” (kierowany przez dr hab. Jana Hagemeyera), w którym stworzono powszechnie dostępną encyklopedię potransformacyjnych historii polskich przedsiębiorstw państwowych. Wyniki tych badań prezentowano na kilkudziesięciu konferencjach międzynarodowych. Powstało także 4 prac licencjackich i magisterskich. Wszystkie efekty prac z obu projektów udostępnione są na stronie internetowej <http://grape.org.pl>.

Jednym z istotnych wydarzeń o charakterze naukowym była zorganizowana międzynarodowa konferencja naukowa „The Shadow Economy, Tax Evasion and Informal Labor”. W wyniku szerokiej kampanii informacyjnej, uzyskano ponad 250 zgłoszeń, z których Komitet Naukowy wyselekcjonował ok. 120 najciekawszych zgłoszeń. Ostatecznie w konferencji udział wzięli naukowcy z Europy, USA, Azji i Ameryki Południowej (szczegółowy program wraz z wystąpieniami na stronie <http://grape.org.pl/Shadow2017>). Po konferencji ukaże się tzw. *special issue* International Journal of Tax & Finance, pod redakcją dr Stanisława Cichockiego i dr hab. Ryszarda Kokoszcyńskiego.

Działalność popularno-naukowa i popularyzacyjna wyrażała się bieżącym prowadzeniem strony internetowej <http://grape.org.pl>, gdzie poszczególne zespoły badawcze dzielą się uzyskanymi wynikami badań a także prowadzą rodzaj dziennika prezentacji na konferencjach i omówieni ciekawych publikacji zasłyszanych podczas tych wydarzeń czy przeczytanych. Równie systematycznie jak prowadzenie strony internetowej (i towarzyszących jej mediach społecznościowych, Twitter @GRAPE_ORG oraz Facebook GRAPE.ORG), FAME|GRAPE współpracowało z mediami tradycyjnymi. Dzięki kilkunastu rozmowom telewizyjnym i radiowym przybliżyliśmy odbiorcom wiedzę ekonomiczną i efekty badań.

Efektom działań popularyzacyjnych, który odbił się najszerzym echem wśród szerokiego odbiorcy był opublikowany we wrześniu raport „Przedziwne przypadki ZUS”. W modelu odzwierciedlającym zróżnicowanie obywateli Polski ze względu na wydajność, skłonność do oszczędzania oraz zdolność pracy przeprowadziliśmy symulacje dotyczące stabilności obecnego systemu emerytalnego, ze szczególnym uwzględnieniem tzw. tablic trwania życia i emerytur „wdowich Ustawodawca (nieumyślnie) skonstruował system emerytalny tak, że jest on stale niebilansowany. To znaczy, że w budżecie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest i będzie zawsze za mało pieniędzy na wypłaty należnych emerytur. Brakujące środki musi finansować budżet państwa. Prawo każe ZUS naliczać emerytury na podstawie tablic publikowanych przez GUS, które nie uwzględniają wydłużającego się trwania życia. To znaczy, że emerytury naliczane są tak, jak gdyby dzisiejsi emeryci żyli tak samo długo, jak ich rodzice. A to nie prawda. Będą żyć dłużej i dłużej będą pobierać emeryturę. Prawo daje też furtkę do niepełnego waloryzowania emerytur, z czego skrzętnie korzysta każdy kolejny rząd. Wielkość emerytur przyrasta więc dużo wolniej, niż wynagrodzenia w gospodarce (20% tempa wzrostu funduszu wynagrodzeń). Wreszcie, chociaż przy naliczaniu emerytur bierze się pod uwagę, że przeciętna długość życia kobiet i mężczyzn jest różna, to dodatkowo wdowa lub wdowiec mają prawo pobierać część emerytury współmałżonka. W efekcie, ZUS wypłaca "zbyt wysokie" emerytury, które potem "zbyt wolno" przyrastają. Nasze badanie pokazało, że gdyby zacząć uwzględniać wydłużające się trwanie życia i waloryzować w pełni emerytury, to dobrobyt przeciętnego Polaka wzrósłby. Pełne wyniki i metodologia w raporcie: „Dziwne przypadki ZUS” Dystrybuowaną przez nas online wersję raportu obejrzało łącznie ponad 30 000 unikalnych użytkowników, był on także szeroko dystrybuowany w mediach społecznościowych i tradycyjnych. W konsekwencji, zrealizowano także szereg wywiadów telewizyjnych, gazetowych i radiowych, w tym Dziennik Gazeta Prawna, Puls Biznesu, Gazeta Wyborcza, Rzeczpospolita, TVN24, OnetTV, PR1, PR3, itp. Wszystkie materiały, w tym także zapisy rozmów radiowych, telewizyjnych i gazetowych dostępne są na stronie <http://grape.org.pl/policy/deficyt-zus>.

We współpracy z Fundacją Naukową Instytut Badań Strukturalnych kontynuowano działania na rzecz popularyzacji równości płac, w tym w szczególności eliminowania nierówności ze względu na płeć. Nawiązano współpracę z kilkoma pracodawcami, a narzędzie stworzone w 2016 r. pokazano po raz kolejny m.in. na Kongresie Kobiet i w wielu przedsiębiorstwach. Realizacja audytu płac opisana została w reportażu (który ukaże się w 2018 roku). W przyszłości kontynuowane będą te działania. Efekty pracy dostępne są na stronie IBS oraz FAME|GRAPE.

FAME|GRAPE podjęła także współpracę z OECD. W roli analityka przeprowadzono analizę alternatywnych scenariuszy wieku emerytalnego w Polsce. FAME|GRAPE rozpoczęło także współpracę analityczną z ING Think Forward Initiative, w pierwszym kwartale 2018 ukazał się raport podsumowujący pierwszy etap tej współpracy.

FAME|GRAPE kontynuuje także starania o pozyskanie dalszych środków na podstawowe badania naukowe. Składane są wnioski o finansowanie, tak do instytucji krajowych jak i europejskich.

3. Rada Naukowa

Nad efektami prac FAME|GRAPE czuwa Rada Naukowa, tj. organ opiniujący i doradczy Fundacji. Rada Naukowa składa się z pięciu do dwudziestu osób, a jej członków powołuje Zgromadzenie Fundatorów na okres dwóch lat. Na wniosek Zarządu oraz Zgromadzenia Fundatorów, skład Rady Naukowej obecnej kadencji wchodzi: Markus Brunnermeier, Wioletta Dziuda, Saul Estrin, Urszula Grzełowska, Elżbieta I. Kotowska, Jaromir Nosal, Anna Orlik, Marzena Rostek, Azeem Shaikh, Irene van Staveren, Marek Weretka, oraz Jan Werner.

4. Stosowanie kanonu dobrej praktyki badawczej.

FAME|GRAPE dąży do propagowania najlepszych praktyk w zakresie tworzenia wysokiej jakości badań. Aby osiągnąć ten cel, FAME|GRAPE realizuje następujące działania.

- Każdy projekt badania jest przedstawiane na wewnętrznych seminariach, dyskutowany i oceniane przez współpracowników oraz gości FAME|GRAPE.
- Po pierwszych efektach, każdego badania, jest ono ponownie omawiane na wewnętrznym seminarium.
- W pełni zrealizowana pierwsza wersja badania jest prezentowana na kilku konferencjach międzynarodowych, ze szczególnym uwzględnieniem konferencji dedykowanych tematycznie.
- Po uwzględnieniu uwag zebranych na forum międzynarodowym, kolejna wersja badania wysyłana jest do (zainteresowanych merytorycznie) członków Rady Naukowej oraz sieci badaczy w tej dziedzinie, z prośbą o uwagi i komentarze.
- Po uwzględnieniu tych uwag, badanie przekazywane jest do publicznej prezentacji w serii *working papers* oraz powstaje tzw. nietechniczne podsumowanie dla szerokiego odbiorcy (obie wersje dystrybuowane online i za pomocą mediów społecznościowych).

Ostatnim etapem jest składanie publikacji do rozważenia przez renomowane czasopisma naukowe. Dzięki tej procedurze, wersja przedłożona do publikacji prezentuje wysoką jakość, a same badania docierają do szerszej grupy naukowców i specjalistów.

OCENA SYTUACJI FINANSOWEJ

Źródła przychodów fundacji za okres 01.01.2017 do 31.12.2017 stanowią:

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Przychody z działalności statutowej odpłatnej	226.974,86	24.969,86
Wpłaty od osób fizycznych	12 500,00	9.928,44
Przychody z odsetek od środków na rachunku bankowym	472,35	429,41
Pozostałe przychody operacyjne	1 374,45	0,30
Razem	241 321,66	35.328,01

Przychody, koszty i wynik finansowy w 2017 r. przedstawiały się następująco:

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
A. Przychody podstawowej działalności operacyjnej:	226.974,86	24.969,86
I. Przychody z działalności statutowej odpłatnej	226.974,86	24.969,86
B. Koszty podstawowej działalności operacyjnej:	169.757,30	23.601,61
I. Amortyzacja	0,00	0,00
II. Zużycie materiałów i energii	9.126,34	8.122,79
III. Wynagrodzenia, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	57.900,00	0,00
IV. Pozostałe koszty	102.730,96	15.478,82
C. Pozostałe przychody i zyski	14.346,80	10.358,15
D. Pozostałe koszty i straty	65,65	0,00
E. Podatek dochodowy	0,00	0,00
F. Wynik finansowy netto ogółem (A-B+C-D-E) , w tym:	71.498,71	11.726,40
I. Nadwyżka przychodów nad kosztami (wartość dodatnia)	71.498,71	11.726,40
II. Nadwyżka kosztów nad przychodami (wartość ujemna) (dla jednostek mikro, o których mowa w art. 3 ust. 1a pkt 2 ustawy)		

Na dzień 31 grudnia 2017 roku FAME nie zatrudniała żadnego pracownika. Członkowie Zarządu Fundacji i Zgromadzenia Fundatorów nie pobierają wynagrodzenia z tytułu udziału w pracach tych organów. Fundacja w 2017 roku nie udzieliła żadnej pożyczki. Wszystkie środki pieniężne, jakie posiada Fundacja są ulokowane na rachunkach złotych w banku Raiffeisen Polbank oraz w kasie Fundacji.

Fundacja w 2017 roku nie nabyła obligacji oraz nie objęła udziałów ani akcji w spółkach prawa handlowego. Fundacja w 2017 roku nie nabyła nieruchomości.

**INFORMACJA O PONIESIONYCH KOSZTACH
NA REALIZACJĘ CELÓW STATUTOWYCH**

Struktura kosztów	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Koszty podstawowej działalności operacyjnej, w tym:	169.757,30	17.828,01
Zużycie materiałów i energii	9.126,34	8.122,79
Pozostałe koszty	102.730,96	15.478,82
Razem	169.757,30	23.601,61

Struktura kosztów administracyjnych	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Zużycie materiałów i energii, w tym:	9.126,34	8.122,79
zużycie materiałów	1.221,51	1.914,23
zużycie energii cieplnej, wody i gazu	4.673,66	5.460,63
zużycie przedmiotów nie zaliczanych do śr. trwałych	2.015,00	747,93
publikacje naukowe	1.216,17	
Usługi obce, w tym:	37.533,61	14.361,82
usługi najmu	23.326,68	13.607,23
usługi bankowe	264,00	36,00
pozostałe usługi	13.942,93	718,59
Podatki i opłaty, w tym:	8.601,15	379,00
podatek VAT niepodlegający odliczeniu	156,17	
pozostałe opłaty	8.444,98	379,00
Wynagrodzenia, ubezpieczenia społeczne, w tym:	57.900,00	
Wynagrodzenia z tyt. umów cywilno-prawnych	57.900,00	738,00
Pozostałe koszty, w tym:	56.596,20	738,00
koszty podróży służbowych	1.822,80	
pozostałe koszty	54.773,40	738,00
Razem	169.757,30	23.601,61

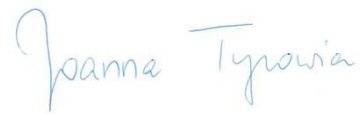
ŚRODKI PIENIĘŻNE, stan na:	31.12.2017	31.12.2016
Rachunek bankowy złotowy	242.855,32	49.972,98
Środki pieniężne w kasie	922,00	3.020,00
Razem	243.777,32	52.992,98

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Fundacja nie posiadała środków trwałych. **Wartość aktywów** Fundacji wykazanych w bilansie na dzień 31 grudnia 2017 wyniosła **289.040,63 złotych**. Wynik finansowy za rok 2017 w kwocie **71.498,71 złotych** Fundacja przeznaczyła na cele statutowe.

Fundacja złożyła deklarację **CIT-8 za 2017 rok**.

Sprawozdanie finansowe Fundacji nie podlega obowiązkowi badania.

Prezes Zarządu
/Joanna Tyrowicz/

Warszawa, dnia 31 marca 2018 roku